

rømme; vil der ved enhver af de kirkelige og navnlig sakramentale Handlinger ogsaa kunne holdes en Tale i Kirken; jeg tror, at det ikke er uden Exempel, at der ogsaa ved Barmhertighed er bleven holdt Tale i Kirken. At der maa kunne holdes Skriftetale for Altergang, anser jeg for en selvfølgelig Sag, og at man kan synge Psalmer i Forbindelse med Sakramenternes Forvaltning, anser jeg ogsaa for at følge af sig selv. Jeg ser derfor i Grunden ikke, at der i Henseende til, hvad der i kristelig Forstand kan være af Bigtighed, kan blive nogen Forskel mellem en saadan Gudstjeneste, som der er Tale om i den første Del af § 5; og det, der vilde opnaas, naar man ogsaa tillod Præsten at prædike; thi den Omstændighed, at han staar oppe paa Prædikestolen, kan i mine Tanker dog ikke være det Afhjørende. Jeg tror forøvrigt, at det ikke vil kunne formenes ham at holde en Skriftetale fra Prædikestolen, hvis Lokaltiteterne skulde være af den Besskaffenhed, at man vanskeligt vil kunne høre ham andetsteds fra. Forøvrigt skal jeg tilføie, at naar jeg staar ligeoverfor en Minister som den nuværende ærede Kultusminister, der er saa villig til med Liberalitet at gaa i den Retning af Udvikling, som jeg holder for at være den, der vil gavne den evangeliske Forbindelse mest, saa skal jeg ikke høre til dem, som med Hensyn til Punkter, som jeg forholdsvis maa henregne til Smaating, skal trænge paa, at vi netop skulle have dem i dette Dieblif.

Sesteds-Juhl: Jeg har tilbøielig ogsaa været meget glad ved at høre den høitæredes første Udtalelse, men rigtignok af et noget andet Motiv end det, vi hørte af den ærede Landsstingsmand for 2den Kreds (Hæle); thi jeg var meget tilfreds med at høre, at den høitæredes Minister bestemte indsatte sig Slutningen af § 5. Det er ingen Hemmelighed, at jeg ikke er nogen Ven af Valgmenighedsloven af 15de Mai 1868, men hvad der i sin Tid nogenlunde har beroliget mig ved denne Lov, var den Passus i dens § 1, at Vedkommende skulde godtgjøre for Kirkeministeren, at de havde forskaffet sig en Kirkebygning eller et Bedehus, som var for-

synet med alt Fornødent til den almindelige Gudstjeneste og de øvrige kirkelige Handlinger; og som ikke maatte anvendes til andet Brug. Hvis nu Slutningen af § 5 i nærværende Lovforslag blev ophøiet til Lov, saa vilde det efter min Formening være aldeles at omstøde en af Hovedbetingelserne for Loven af 15de Mai 1868; det vilde for mig se ud, som om man aabnede alle Sluser paa dette Omraade, idet man næsten beklagede sig over, at der til Dato ikke var opstaaet et tilstrækkeligt Antal Frimenigheder. Men jeg tror dog ikke, at der kan være to Meninger om, at naar man har aabnet Døren for Oprettelsen af Frimenigheder, saa maa man dog i alt Fald ønske, at bemeldte Frimenigheder blive Undtagelser i Landet, og ikke, at det skulde være det Sædvanlige. Derfor kan jeg altsaa ikke Andet end paafjønne den høitæredes Ministers Modstand imod dette Punkt; men for Dvrigt er min Stilling til hele dette Lovforslag ganske den samme som den, den ærede Landsstingsmand for 10de Kreds (Sesken) indtager. Det er jo bitterligt, at Valgmenighedsloven af 15de Mai 1868 til næste Session skal revideres, og jeg samstemmer fuldstændig med det ærede Medlem i, at en Masse af de Ting, der have fundet Plads i dette Lovforslag, vistnok maa komme ind under denne Revision. Jeg skal derfor ogsaa følge ham i at stemme mod Lovforslagets Overgang til 2den Behandling, da jeg synes, at man meget godt kan vente de 9 Maanedes, til denne Revision skal finde Sted.

Hæle: Jeg tror, at den Indvending, som den ærede sidste Tale fremsatte, beror paa en Misforstaaelse. Det, hvorpaa denne Lov gaar ud, er jo ikke at bestemme Noget, der vedkommer Valgmenighedsloven; den vedbliver at staa i Kraft, om ogsaa den Bestemmelse, der findes i det sidste Passus af § 5, bliver staaende. De, der ville danne Valgmenigheder, skulle derfor ligesuldt bygge en Kirke eller et Kapel. Denne Bestemmelse vedrører jo derimod Sognebaandslovene. Nu vil jeg indrømme, at der kan være Folk, som have løst Sognebaand til en Præst for en Valgmenighed, men det vil dog meget sjældent